

STORTINGET

Representantforslag 15 S

(2025–2026)

fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Dokument 8:15 S (2025–2026)

Representantforslag fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken om å pålegge oljeselskapene å kutte CO₂-utslippene ved å bruke flytende havvind og gasskraft som fanger og lagrer CO₂

Til Stortinget

Bakgrunn

Det brukes rundt 140 TWh elektrisk strøm i året i Norge. Det er forventet at elektrifiseringen av sokkelen kommer til å bruke rundt 15 TWh i 2030. Dette er rundt 10 pst. av det totale norske strømforbruket. Dette vil bruke en betydelig del av det norske kraftoverskuddet og føre til høyere og mer ustabile priser for folk og næringsliv.

Elektrifisering av sokkelen med kraft fra land er en kraftig subsidiering av oljenæringen, hvor oljeselskaper får svært mye billigere kraft fra land enn det ville kostet dersom oljeselskapene fortsatt skulle basert seg på gasskraftproduksjon med økte CO₂-avgifter.

Samtidig står oljenæringen for store deler av norske CO₂-utslipp. Å kutte utslippene fra oljeinstallasjoner og prosessanlegg er avgjørende for at Norge skal nå sine klimamål og bidra i den internasjonale klimakampen. Men løsningene som velges for å gjøre dette, må være noe annet enn å konkurrere med fastlandsindustrien og husholdningene om kraften. Derfor må oljeselskapene pålegges å elektrifisere sokkelen og kutte utslippene der gjennom å stille med ren eller tilnærmet ren erstatningskraft fra gasskraftverk som fanger og lagrer CO₂-utslipp og flytende havvind.

Det er forventet at kraftprisene kommer til å øke på grunn av industri og elektrifisering. I enkelte områder kan elektrifisering av sokkelen ved hjelp av landstrøm føre til et betydelig kraftunderskudd. For eksempel får ikke industrien i Trøndelag tildelt ny kraft, fordi det er reservert kraft til elektrifisering av sokkelen. Det er derfor svært problematisk å bruke store deler av kraftoverskuddet til å elektrifisere sokkelen med kraft fra land.

Elektrifisering av sokkelen med landstrøm vil skape en underskuddssituasjon i f.eks. Trøndelag. Dette har allerede resultert i nytt press på utbygging av kraft i det sørsamiske reinbeiteområdet. De samlede konsekvensene av elektrifisering av Haltenbanken med landstrøm er ikke belyst. Samfunnet kan ikke berede grunnen for nye Fosensaker. Klima- og naturkrisen er også en urfolkskrise, og den grønne omstillingen må ivareta sørsamiske interesser.

Det finnes andre alternativer. Ett selskap har lagt fram planer om å produsere gasskraft med karbonfangst og -lagring (CCS) for å sikre nok kraft til å elektrifisere sokkelen. Dette og flytende havvind vil være svært mye bedre alternativer enn å ta kraften fra det vanlige strømmettet. Den rike oljenæringen må stå for sin egen kraftproduksjon, hvis ikke er den dømt til å utkonkurrere fastlandsindustrien. For å sikre grønne arbeidsplasser i Trøndelag er man avhengig av nok tilgjengelig kraft. Da er alternativet med å sende den på havet til oljenæringen et stort bomskudd.

Kostnaden for flytende havvind og gasskraft ved CCS er forventet å være tilsvarende kostnaden for å fortsette driften med gassturbiner på sokkelen. Oljenæringen har derfor økonomi til å bidra til teknologiutvikling og kraftproduksjon som ikke går på bekostning av aktivitet på land. Det som mangler, er viljen til å stille krav fra myndighetenes side.

I juni 2020 vedtok stortingsflertallet en oljeskattepakke som ga oljeselskapene skattelettelser i milliardklassen. Samtidig ble de pålagt å kutte sine utslipp med 50 pst. Equinor har den siste tiden sagt at de vil skrinlegge enkelte av elektrifiseringsprosjektene. Dersom myndighetene lar dem slippe unna sine klimaforpliktelser, vil resultatet av oljeskattepakken være at de sitter igjen med enorme skattelettelser og ingen forpliktelser. Faren er da også stor for at presset for å kutte utslippene enda mer i andre sektorer øker. Dermed vil altså klimaregningen Equinor skulle ta, veltes over på andre bedrifter og folk flest. Det er ikke akseptabelt.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

for s l a g:

1. Stortinget ber regjeringen stanse elektrifiseringen med kraft fra land av Heidrun-feltet, og i stedet pålegge oljeselskapene å kutte utslippene gjennom å finansiere og bygge ut gasskraft med CCS og/eller flytende havvind.
2. Stortinget ber regjeringen stanse elektrifiseringen med kraft fra land av Grane-feltet, og i stedet pålegge oljeselskapene å kutte utslippene gjennom å finansiere og bygge ut gasskraft med CCS og/eller flytende havvind.
3. Stortinget ber regjeringen stanse elektrifiseringen med kraft fra land av Snorre-feltet, og i stedet pålegge oljeselskapene å kutte utslippene gjennom å finansiere og bygge ut gasskraft med CCS og/eller flytende havvind.
4. Stortinget ber regjeringen sørge for at alle nye elektrifiseringsprosjekt på sokkelen gjøres gjennom pålegg til oljeselskapene om å finansiere og bygge ut gasskraft med CCS og/eller flytende havvind.

14. oktober 2025

Lars Haltbrekken